

Anonimizirana različica

Prevod

C-266/19 – 1

Zadeva C-266/19

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

29. marec 2019

Predložitveno sodišče:

Bundesgerichtshof (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

7. marec 2019

Tožeča stranka:

EIS GmbH

Tožena stranka:

TO

BUNDESGERICHTSHOF (ZVEZNO VRHOVNO SODIŠČE, NEMČIJA)

SKLEP

[...] (ni prevedeno)

v sporu

EIS GmbH, [...] (ni prevedeno)

tožeča stranka, tožena stranka v postopku z nasprotno tožbo in revidentka,

[...] (ni prevedeno)

proti

TO, [...] (ni prevedeno)

tožena stranka, tožeča stranka v postopku z nasprotno tožbo in nasprotna stranka v revizijskem postopku,

[...] (ni prevedeno)

Prvi civilni senat Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) je na podlagi obravnave z dne 20. decembra 2018 [...] (ni prevedeno)

sklenilo;

- I. Postopek se prekine.
- II. Sodišču Evropske unije se v predhodno odločanje predložita ti vprašanji glede razlage člena 6(1)(h) in (4) v povezavi s Prilogo I(A) Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov (UL 2011 L 304, str. 64):
 1. Ali je telefonsko številko v smislu navodila za izpolnjevanje vzorčnega obrazca za informacije o pravici do odstopa iz Priloge I(A) Direktive 2011/83/EU „mogoče“ vstaviti, če trgovec telefonsko številko navede v kolofonu, ali če jo jasno in razločno prikaže na začetni spletni strani?
 2. Ali je telefonsko številko v smislu navodila za izpolnjevanje vzorčnega obrazca za informacije o pravici do odstopa iz Priloge I(A) Direktive 2011/83/EU „mogoče“ vstaviti, če trgovec telefonski priključek sicer uporablja v poslovne namene, vendar ne za sklepanje pogodb na daljavo, zaradi česar ga tudi ne uporablja za razveljavitev pogodb, sklenjenih na daljavo, na način sprejemanja odstopnih izjav?

Obrazložitev:

- 1 I. Tožeča stranka je toženi stranki, konkurentu na področju prodaje erotičnih izdelkov prek spleta, z dopisom odvetnika z dne 29. decembra 2014 poslala opomin zaradi uporabe napačnega navodila za odstop od pogodbe in zaradi oglaševanja z rezultatom testa. Od tožene stranke je pri tem zahtevala, naj poda izjavo o opustitvi nezakonitih ravnanj pod grožnjo kazenske sankcije ter plača stroške opomina v višini 612,80 EUR.
- 2 Tožena stranka je 8. januarja 2015 podala izjavo o opustitvi nezakonitih ravnanj pod grožnjo kazenske sankcije. Z dopisom odvetnika z dne 12. januarja 2015 je tožeči stranki poslala opomin, s katerim je ugovarjala, da slednja v navodilu za odstop od pogodbe na svoji spletni strani ni navedla telefonske številke. Odvetniške stroške svojega opomina je prav tako ocenila na 612,80 EUR in z zahtevkom za povračilo stroškov predlagala pobotanje z zahtevkom za povračilo stroškov opomina tožeče stranke z dne 29. decembra 2014.

- 3 Tožeča stranka je s tožbo, ki jo je vložila v nadaljevanju, predlagala zavrnitev zahtevkov za opustitev in povračilo stroškov, ki ju je tožena stranka uveljavljala z opominom z dne 12. januarja 2015. Poleg tega je zahtevala plačilo stroškov svojega opomina z dne 29. decembra 2014. Tožeča stranka je pri tem navedla, da je v kolofonu na svoji spletni strani objavila telefonsko številko, ki jo uporablja. Ta telefonska številka je bila poleg tega prikazana v spodnjem delu začetne spletne strani.
- 4 Tožena stranka je z nasprotno tožbo vztrajala pri opustitvenem zahtevku, ki ga je uveljavljala z opominom z dne 12. januarja 2015.
- 5 Tožeča stranka je nato predlog za ugotovitev neobstoja tega opustitvenega zahtevka štela za rešen.
- 6 Landgericht (deželno sodišče) je tožbo zavrnilo in ugodilo nasprotni tožbi. Pritožbeno sodišče je pritožbo tožeče stranke v pretežnem delu zavrnilo.
- 7 Z revizijo, ki jo je pritožbeno sodišče dopustilo, katere zavrnitev predlaga tožena stranka, tožeča stranka še naprej vztraja pri svojih zahtevkih, ki jih je neuspešno uveljavljala na predhodnih stopnjah v tožbi in nasprotni tožbi.
- 8 II. Uspeh revizije tožeče stranke je odvisen od tega, ali so navodila za odstop od pogodbe, objavljena na spletni strani tožeče stranke, ki jih izpodbija tožena stranka, v nasprotju s členom 312d(1), prvi stavek, BGB [Bürgerliches Gesetzbuch; civilni zakonik; v nadaljevanju: BGB] in členom 246a(1)(2), prvi stavek, točka 1, in drugi stavek, v povezavi s Prilogo 1, EGBGB [Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche; uvodni zakon k civilnemu zakoniku; v nadaljevanju: EGBGB], zaradi česar so na podlagi členov 3 in 4, točka 11, UWG, prejšnja različica [Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb; zakon o preprečevanju nelojalne konkurence] protikonkurenčna. To je odvisno od razlage člena 6(1)(h) in (4), v povezavi s Prilogo I(A) Direktive 2011/83/EU o pravicah potrošnikov (v nadaljevanju: Direktiva 2011/83/EU). Pred odločitvijo o reviziji je zato treba postopek prekiniti in na podlagi člena 267, prvi odstavek, točka (b), in tretji odstavek, PDEU zadevo predložiti v predhodno odločanje Sodišču Evropske unije.
- 9 1. Na podlagi člena 312g(1) BGB ima potrošnik pri pogodbah, sklenjenih zunaj poslovnih prostorov (člen 312b BGB), in pogodbah, sklenjenih na daljavo (člen 312c BGB), pravico do odstopa od pogodbe v skladu s členom 355 BGB. Na podlagi člena 312d(1), prvi stavek, BGB in člena 246a(1)(2), prvi stavek, točka 1, EGBGB mora trgovec, če ima potrošnik pravico do odstopa od pogodbe na podlagi člena 312g(1) BGB, potrošnika seznaniti s pogoji, roki in postopkom za uveljavitev pravice do odstopa od pogodbe na podlagi člena 355(1) BGB. Trgovec lahko to obveznost glede informacij iz člena 246a(1)(2), drugi stavek, EGBGB izpolni tako, da potrošniku v pisni obliki posreduje ustrezno izpolnjen vzorčni obrazec za informacije o pravici do odstopa iz Priloge 1. Vzorčni obrazec za informacije o pravici do odstopa vsebuje naslednje navodilo: „Za uveljavitev

pravice do odstopa nas (2) morate o svoji odločitvi o odstopu od te pogodbe obvestiti z nedvoumno izjavo (npr. s pismom, poslanim po pošti, po telefaksu ali po elektronski pošti).“ V navodilih za izpolnjevanje je glede točke 2 navedeno: „Vstavite vaše ime, fizični naslov ter, če je to mogoče, vašo telefonsko številko, številko telefaksa in elektronski naslov.“

- 10 Z navedenimi določbami se v nemško pravo prenaša člen 6(1)(h) in (4), v povezavi s Prilogo I(A) Direktive 2011/83/EU, zaradi česar jih je treba razlagati v skladu s temi določbami. Pri tem je treba upoštevati, da je v skladu s členom 4 in uvodno izjavo 7 cilj Direktive 2011/83/EU popolna uskladitev vidikov varstva potrošnikov, ki jih ureja. Države članice zato na tem področju ne smejo ohraniti ali uvesti bolj ali manj strogih določb od te direktive [...] (ni prevedeno). V obravnavanem primeru sporne določbe Direktive se pretežno ujemajo z zadevnimi določbami nemškega prava in določajo:
- 11 Preden pogodba, sklenjena na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, potrošnika zavezuje, trgovec potrošniku na podlagi člena 6(1)(h) Direktive 2011/83/EU, kadar obstaja pravica do odstopa od pogodbe, zagotovi informacije o pogojih, roku in postopkih za uveljavljanje te pravice v skladu s členom 11(1) Direktive. Te informacije se lahko na podlagi člena 6(4), prvi stavek, Direktive 2011/83/EU zagotovijo na vzorčnem obrazcu za informacije o pravici do odstopa iz Priloge I(A). Na podlagi člena 6(4), drugi stavek, Direktive 2011/83/EU trgovec izpolni obveznosti glede informacij, če je ustrezno izpolnil ta obrazec z informacijami ter jih posredoval potrošniku. Vzorčni obrazec vsebuje naslednje navodilo: „Za uveljavitev pravice do odstopa nas (2) morate o svoji odločitvi o odstopu od te pogodbe obvestiti z nedvoumno izjavo (npr. s pismom, poslanim po pošti, po telefaksu ali po elektronski pošti).“ V navodilih za izpolnjevanje iz Priloge I(A) je glede točke 2 navedeno: „Vstavite vaše ime, fizični naslov ter, če je to mogoče, vašo telefonsko številko, številko telefaksa in elektronski naslov.“
- 12 2. Tožeča stranka je v spornem primeru za izpolnitev obveznosti glede informacij uporabila vzorčni obrazec o odstopni izjavi. V ta namen predvideno mesto obrazca z informacijami ni vstavila telefonske številke, čeprav, kot je ugotovilo pritožbeno sodišče, nesporno razpolaga s telefonskim priključkom, ki ga uporablja v poslovne namene. V zvezi s tem je tožeča stranka v skladu z ugotovitvami pritožbenega sodišča navedla, da je telefonsko številko navedla v kolofonu; telefonska številka, ki jo uporablja, je poleg tega jasno in razločno prikazana v spodnjem delu začetne spletne strani. Nadalje je tožeča stranka v obrazložitvi revizije opozorila na svoja izvajanja v okviru postopka na prvi stopnji, ki jih tožena stranka ni prerekala, da ne sklepa pogodb po telefonu; meni, da ji telefonskega priključka zato tudi ni treba uporabljati za razveljavitev pogodb, sklenjenih na daljavo, na način sprejemanja odstopnih izjav.
- 13 a) Zato se postavlja vprašanje, ali je telefonsko številko v smislu navodila za izpolnjevanje vzorčnega obrazca za informacije o pravici do odstopa iz Priloge I(A) Direktive 2011/83/EU „mogoče“ vstaviti, če trgovec telefonsko številko navede v kolofonu, ali če jo jasno in razločno prikaže na začetni spletni stran

(prvo vprašanje za predhodno odločanje). Po mnenju senata je treba na to vprašanje odgovoriti pritrdilno.

- 14 Trгоvec, ki telefonsko številko navede v kolofonu, ali če jo jasno in razločno prikaže na začetni spletni strani, tako v razmerju do potrošnika ustvarja vtis, da lahko slednji prek te telefonske številke z njim vzpostavi stik in uveljavlja svoje pravice. Če takšen trgovec z ustreznim pojasnilom potrošnika ne opozori, da ta telefonska številka ni namenjena sprejemanju odstopnih izjav, mora računati s tem, da bodo potrošniki navedeno telefonsko številko uporabljali tudi za podajo odstopne izjave. Za takšno telefonsko številko se v tem primeru v smislu navodila za izpolnjevanje vzorčnega obrazca za informacije o pravici do odstopa iz Priloge I(A) Direktive 2011/83/EU šteje, da jo je „mogoče“ vnesti, in jo mora trgovec vstaviti v za to predvideno mesto vzorčnega obrazca za informacije o pravici do odstopa.
- 15 b) Nadalje se postavlja vprašanje, ali je telefonsko številko v smislu navodila za izpolnjevanje vzorčnega obrazca za informacije o pravici do odstopa iz Priloge I(A) Direktive 2011/83/EU „mogoče“ vstaviti, če trgovec telefonski priključek sicer uporablja v poslovne namene, vendar ne za sklepanje pogodb na daljavo, zaradi česar ga tudi ne uporablja za razveljavitev pogodb, sklenjenih na daljavo, na način sprejemanja odstopnih izjav (drugo vprašanje za predhodno odločanje). Po mnenju senata je treba tudi na to vprašanje odgovoriti pritrdilno.
- 16 Telefonsko številko je v smislu navodila za izpolnjevanje vzorčnega obrazca za informacije o pravici do odstopa iz Priloge I(A) Direktive 2011/83/EU „mogoče“ vstaviti, če trgovec to telefonsko številko uporablja v poslovne namene. Dejstvo, da trgovec poslovne telefonske številke ne uporablja za sklepanje pogodb na daljavo, ne upravičuje, da ta trgovec prek te telefonske številke ne omogoča, da se poda odstopna izjava.
- 17 Zgoraj navedeni presoji ne nasprotujejo razmisleki, zaradi katerih je senat v predložitvenem sklepu „sistema povratnih klicev“ dvomil, ali je mogoče tudi za komunikacijska sredstva, ki se ne uporabljajo za vzpostavljanje stika s potrošniki v okviru sklepanja pogodb na daljavo, temveč izključno v druge namene, šteti, da podjetje z njimi razpolaga v smislu člena 6(1)(c) Direktive 2011/83/EU ([...] (ni prevedeno [...] (ni prevedeno) zadeva C-649/17).
- 18 Senat je v tej zadevi izhajal z tega, da proti takšni razlagi besedne zveze „kadar so na voljo“ govori to, da bi moral trgovec v tem primeru pri prodaji na daljavo dejansko spremeniti organizacijo svojega poslovanja in najbrž zaposliti dodatne delavce, da bi preko telefonskih ali faks priključkov, ki je doslej uporabljal izključno za komunikacijo s trgovci in državnimi organi, odgovarjal tudi na povpraševanja potrošnikov v povezavi s sklepanjem pogodb na daljavo. Domneva tako široke obveznosti posredovanja informacij bi gotovo posegala v svobodo podjetniške organiziranosti na podlagi členov 16 in 17(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Če trgovec za sklepanje pogodb na daljavo uporablja druga komunikacijska sredstva, ki ustrezajo zahtevam potrošnikov po hitrem stiku s

trgovcem in učinkoviti komunikaciji z njim v smislu člena 6(1)(c) Direktive 2011/83/EU, bi bilo to v nasprotju s ciljem Direktive, ki izhaja iz njene uvodne izjave 4, zagotavljanja pravega ravnovesja med visoko ravno varstva potrošnikov in konkurenčnostjo podjetij, če bi besedno zvezo „kadar so na voljo“ razlagali tako, da mora trgovec zagotoviti informacije o vsakem razpoložljivem komunikacijskem sredstvu njegovega podjetja, ne glede na to, ali ga uporablja v okviru trženja njegovih proizvodov s sklepanjem pogodb na daljavo [...] (ni prevedeno).

- 19 Problematika, na katero opozarja senat, zadeva splošne predpogodbene obveznosti posredovanja informacij iz člena 6(1)(c) Direktive 2011/83/EU, ki jih morajo v primeru morebitnega povpraševanja potrošnikov v zvezi s sklepanjem pogodb na daljavo zagotavljati v ta namen posebej usposobljeni sodelavci. V spornem primeru gre, nasprotno, zgolj za sprejem odstopnih izjav v podjetju tožeče stranke in njihovo evidentiranje. Te dejavnosti za podjetje, zoper katerega se podaja odstopna izjava, načeloma ne predstavljajo večjega navora od primerov, ko se odstopna izjava poda s pismom ali vračilom blaga, skupaj s spremljajočo odstopno izjavo. Pomisleki, ki so senat v [...] (ni prevedeno) [zadeva C-649/17] spodbudili k predložitvi predloga za sprejetje predhodne odločbe glede vprašanja, ali je mogoče tudi za takšna komunikacijska sredstva, ki jih je trgovec doslej uporabljal izključno za druge namene, kot na primer za komunikacijo s trgovci in državnimi organi, šteti, da podjetje z njimi razpolaga, se tako v obravnavanem primeru ne pojavljajo.

[...] (ni prevedeno)